

KandavēZE

Pasaules latviešu ģimeņu 3x3 saiets Kandavā

Trešdiena, 2012. gada 25. jūlijs

Piedzied, piečalo vecpilsētu

Otrdienas vakardziesma izskanēja Kandavas promenādē, jo saieta dalībnieki vairākas stundas pavadīja pilsētas kultūras namā. Tur bija tikšanās ar Kandavas novadniekiem.

Kandavnieki lepojas ar savējiem, kuri dzīvē daudz sasnieguši dažādās jomās. Viņu vidū ir, piemēram, sportists Jānis Lūsis, komponists Kārlis Lācis. Šoreiz pasākuma organizatoru izvēle bija kritusi uz teātri un literatūru. Lielās zāles priekšā sēdās dzejniece Maija Laukmane, aktieris Kaspars Znotiņš, viņa brālis režisors Jānis Znotiņš un režisors un scenogrāfs Reinis Suhanovs.

Maija par saviem Kandavas gadiem pastāstīja pati. Turpat aiz kultūras nama

logiem ir viņas bērnības pagalms, kurā plūkusi pienenes un saigājusi pa šķūniša jumtu. Par talantīgo vīriešu trijotni, kad tā vēl bija nedarbnieku gados, stāstīja viņu skolotājas, kas palīdzējušas attīstīt talantus mūzikā, tēlotājmākslā un dejā. Ilustrācijai par skolas laiku Kaspars zālē nospēlēja mūzikas skolas programmas klavierskaņdarbu, izpelnīdamies apbrīnas saucienus.

Draugi stāstīja par savu izglītības ceļu. Visi tagad ir saistīti ar teātri, un visus vieno arī māju izjūta. Pēc vidusskolas beigšanas viņi nokļuva Rīgā, bet ik sestdienu un svētdienu pavadīja Kandavā, tā joprojām, kad vien iespējams, brauc uz savu pilsētu. Viņi no tās nekad nav aizgājuši. Te viss tik mīļš un vajadzīgs.

Kaspars stāstīja par augstu novērtēto izrādi „Ziedonis un visums” un dzejnieku. Patiecoties Imanta Ziedoņa sarakstītajai „Kurzemītei”, aktieris vēl vairāk ir iemilējies Latvijā.

Tagad Talsos dzīvojošā Maija pastāstīja par saviem izdotajiem un iecerētajiem dzejas krājumiem. Lasīja dzeju un haikas. Dažs dzejolis iekrita tieši sirdī – Maija raksta tikpat sirsnīgi, kāda pati arī ir.

Kultūras pasākuma pārtraukumā skatītāji izklīda ielās. Senie nami varēja vien nobrīnīties par tik daudziem dažādu lielumu cilvēkiem, kuri pavisam noteikti nebija kāzinieki tūrē „Kāzas Kandava”. Šie promenādē apli dziedāja, pēc tam noskatījās un nospēlēja jautru pasaciņu. Citādāks vakars bija gan viņiem, gan pilsētai.

Agrita

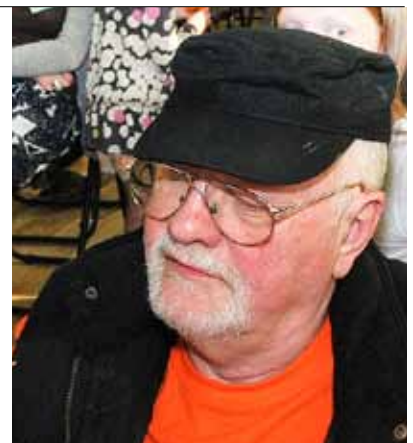
Laimei pretrunu nav

Austris Grasis, valodnieks un folklorists

Vakara dziesmā dziedam: „Ej, Laimiņa, Tu pa priekšu,/ Es tavās pēdīnās.” Tas nozīmē, ka lūdzam Laimu, lai tā iet mums pa priekšu un parāda īsto ceļu. Savukārt nākamās rindas skan: „Nelaid mani to celiņu, kur aizgāja ļauna diena.” Tas nozīmē lūgumu pasargāt mūs no nelaimēm.

3x3 Kandavas saieta moto ir „Katrs pats savas laimes kalējs.” Ja saliekam blakus Vakara dziesmas pirmo rindu un šo sakāmvārdu, tad var izskatīties, ka te ir kāda pretruna. Kā tad tā: lūdzam, lai mūsu izdošanos nosaka Laima, bet vienlaikus sakām, ka katrs pats ir atbildīgs par savu laimi?

Patiesībā nekādas pretrunas nav. Nav tā, ka Laima simtprocentīgi nosaka izdošanos. Jā, mēs varam lūgt Laimu parādīt īsto virzienu un neļaut iet ļaunas dienas ceļu, bet izvēle tomēr paliek katra paša ziņā – iet Laimas nolikto ceļu vai kādu citu. Un tā arī ir savas laimes kalšana.

DIENAS PLĀNS

Ceturtdien, 26. jūlijā

- 8.00 – 9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00 – 9.30 Brokastis
- 9.35 – 9.50 Jubilāru un gaviļnieku sveikšana. Informācija. Kandavas 3x3 TV ziņas (skolas zālē)
- 10.00 – 12.00 Rīta ievirzes
- 12.00 – 12.30 Brīvbrīdis
- 12.30 – 13.30 Pusdienas
- 13.30 – 20.00 Ekskursija. Dievkalpojums Kandavas ev. lut.baznīcā. Rasma Lielmanes un Venta Zilberta koncerts (baznīcā) Pēcpusdienas ievirzes
- 20.00 – 21.00 Vakariņas, brīvbrīdis
- 21.00 – 21.30 Vakardziesma, mazo bērnu guldināšana
- 21.30 – 23.00 Nakts bakstebols (stadionā)
- 22.00 - ... Nikšana, danči
- 23.00 - ... Zolītes pusfināls

3x3 Kandavas saime

Zita un Valdis Dzelzkalēji kopā ar bērniem Rūdolfu, Tomasu un Kristapu saietā ieradās dienu pēc savām kāzām. Zita ir augusi Ipiķos Rūjienas pusē un devās uz Rūjienas sadraudzības pilsētu Nortelji mācīties. Valdi – garām-ejošu puisi ar saldējumu – Zita satika Stokholmas vecpilsētā. Viņš gāja garām un sadzirdēja, ka bariņš cilvēku runā latviski.

Aizvadītā gada vasarā Ilga Reizniece Latvijas vēstniecībā Stokholmā jautāja, vai te ir kāds jaunais pāris. Valdis pacēla roku un Zita arī. Tā kā solījums bija dots, Zita un Valdis posās kāzām. Tās svinēja šosestdien, 21. jūnijā Daugavas muzejā Doles salā, un Ilga Reizniece spēlēja dančus. Nometnes vārda karte ir Zitas pirmais dokuments ar jauno uzvārdu- Dzelzkalēja. Viņi jau smējušies, ka uzvārds lieliski saskan ar nometnes tēmu – kalšanu. Un vēl. Valdis, kā jau Dzelzkalējs, Zviedrijā patiešām strādā smēdē, uzraugot kalējus. „Esmu pats savas laimes kalējs,” saka Valdis. „Kaļam, kaļam arī ikdienā! Un tā kaļam, ka reizēm pat dzirksteles šķīst,” par ikdienu saka Zita. Viņa turpina: „Esmu sapratusi, ka dzelzs ir ļoti pateicīgs materiāls kalšanai. Ja to labi sasilda, tad var izveidot visu, ko vien vēlies.”

Lilita Blumberga no Rīgas un Agnese, Lina un Jans Gustmaņi no Beirutas priecājas, ka šo nedēļu var pavadīt kopā. Lilita 3x3 saietā ir pirmoreiz, un viņa ar asaru pilnām acīm saka: „Es esmu laimīga! Esmu tik ļoti laimīga, ka visu nedēļu varu pavadīt kopā ar meitu un mazbērniem. Es gribu dzīvoties ar viņiem, un viņi grib būt ar mani. Un mēs runājam latviski! Man pat nav žēl, ka neaizeju uz kādu no pasākumiem, jo svarīgāk šķiet būt kopā ar Linu un Janu. Man tā gribētos šo nedēļu pastiept garāku...” Tāpat runā arī Agnese. Viņa gan vismaz divreiz gadā no Libānas atbrauc uz Latviju, tomēr 3x3 saietā nedēļa ir īpašs baudījums. „Mana ciešākā saite ar Latviju ir mamma, bet 3x3 saiets ir vesela bagātība. Kad tajā biju pirmoreiz, biju patīkami pārsteigta, ka Latvijā ir tik daudz bērnu. Paldies gan 3x3 kustības idejas autoriem, gan šīs nometnes vadītājiem, jo cilvēku te ir daudz.” Agnesei šī ir īpaša nedēļa. Šonedēļ sākas Olimpiskās spēles, un Agnese ir Latvijas olimpiete. Viņa kā tenisiste 1992. gadā devās uz Barselonas olimpiskajām spēlēm, lai tur pārstāvētu Latvijas Valsts komandu. Agnese ir daudzkārtēja Latvijas čempione tenisā, strādājusi par treneri Vācijā, arī tagad spēlē tenisu. Saietā viņa dodas mācīties fotografēt, lai spētu no Latvijas uz Libānu aizvest skaistas bildes, un tādas atvest arī no Libānas.

3x3 etalons – Rokpeļņu ģimene. Rokpeļņu bērni 3x3 nometnē pirmoreiz bija kā vietējie dalībnieki 1998. gadā Mazsalacā, bet Daiga un Kārlis 2001. gadā Rucavā. Acīmredzot Rucavas negaiss, kas plosījās nometnes laikā, bija īsti enerģētisks, jo kopš tā laika Rokpeļņi un viņu trīs bērni Kārlis, Ance un Alberts, tāpat kā Alberta sieva Liene un Alberts juniors ir neatņemama un aktīva 3x3 daļa – aktīvi piedalās ievirzēs, nīkst un danco, dzied Brīvajā mikrofonā, regulāri nonāk Siliņa dzeltenajās lapās utt. Vēl vairāk – paši vada ievirzes: Kārlis mācījis būvēt laivu, Liene bija ievirzes vadītāja Cesvainē, Alberts šogad Kocēnos ierādīja ģitārspēli, bet Kandavā stāsta par Latviju 30. gados. Rokpeļņi vadījuši arī ģimenisko 3x3 nometni Naukšēnos 2009. gadā un ir 3x3 padomes locekļi. Viņi zina 3x3 drēbi – ir izbaudījuši gan lielo darbu, gan enerģijas un gandarījuma pieplūdumu, ko tas dod. Nu viņi ir arī klasiskā 3x3 ģimene trīs paaudzēs. Kandavā Rokpeļņi seniori ir kopā ar Alberta ģimeni un Mārtiņu, kurš kļuva par Rokpeļņu ģimenes locekli Naukšēnu nometnē un pilnībā iekļāvies arī 3x3 saimē. Klāt nav Ances, kas kopā ar vīru Kristjanu un 3 mēnešus veco Isabellu pārcēlušies uz dzīvi Marokā, un dēla Kārļa, kurš studē etnoekoloģiju Pekinā. Arī nebūdam Latvijā, Kārlis juniors atrod iespēju latviskā gara uzturēšanai – piedalīties 3x3 Garezerā un Austrālijā, Krievijas 1. latviešu dziesmusvētkos, šogad uzaicināts par lektoru Austrālijas Vasaras vidusskolā.

Rasma un Lolita

Latviešiem dzimst pārāk maz bērnu

Demogrāfs, Nākotnes Fonda valdes priekšsēdētājs Ilmārs Mežs otrdienas pēcpusdienas „Apvārsnī” mudināja domāt par Latvijas nākotni – bērniem. Viņš uzsver, ka 3x3 saiets ir ideāls Latvijas modelis – te ir ģimenes gan ar trim, gan četriem bērniem.

Ilmāra prognozes nav priecīgas: ja latviešiem dzims tik maz bērnu kā tagad, mūsu tautas nākotnes izredzes ir drūmas. Tādēļ jāzvana trauksmes zvans pie politiķu durvīm: tieši viņiem jāatvēl maksimāli daudz līdzekļu, lai mudinātu ģimenes domāt ne tikai par pirmo, bet arī par otro un trešo bērnu. Politiķi par Ilmāra prognozēm esot teikuši: „Bet tā taču nevar būt: latvieši tik daudz ko ir izturējuši – Sibīrijas deportācijas, piemēram. Kāpēc lai tagad tauta neizturētu?” Ilmārs atbild: tāpēc, ka citos grūtajos laikos latviešiem ir dzimuši bērni, bet tagad – nedzimst.

Ilmāram ir kritiska attieksme pret valdības padarīto demogrāfijas līmeņa uzlabošanas labā: pārāk daudz naudas tiek atvēlēts dažādām būvēm, bet bērnu dzimstības palielināšanai – pavisam maz. Diemžēl ar viņa klauvēšanu pie politiķu durvīm ir par maz. Lai arī ir cilvēki, kas saprot – jālemj par labu dzimstībai, visu tomēr izšķir nauda – finanšu ministrs pasaka, ko valsts var un ko nevar atļauties. „Un tad nāk Vilks, un iepūt tu viņam,” saka demogrāfs.

Kur Latvijā vēl dzimst bērni? Pierīgas rajonos – Mārupē, Ķekavā, Ikšķilē. Kā demogrāfs saka, biezajos rajonos, kur cilvēkiem ir pietiekami daudz naudas, lai kredītā vai bez tā iegādātos mājokli. Savukārt pavisam attālākajos Latvijas nostūros – Zilupē, Ciblā, Viļakā dzimst tikai daži bērni uz tūkstoš iedzīvotājiem. Ko darīt? Demogrāfam šķiet: krasi jāmaina valsts attieksme, jo līdzšinējais atbalsts ir nemanāms. Piemēram, ko lai dara jaunā māmiņa, kurai nav darba, ja piesakās bērniņš? Labi, ja ir vīrs un vecvecāki, bet ja arī viņi nevar palīdzēt? Ko tad? Kā lai mamma iztiek ar 50 latu pabalstu līdz gadam un 30 latiem pēc tam? Ja valsts maksātu, piemēram, minimālo algu pusotru gadu par katru bērnu, tad demogrāfijas līmenis strauji paaugstinātos un tas būtu jūtams atbalsts, domā demogrāfs.

Ko var darīt sabiedrība? Pirmkārt, iet un prasīt konkrētu rīcību gan pašvaldībām, gan valdībai. Otrkārt, izrādīt aktīvāku interesi par publikācijām medijos. Piemēram, rakstīt šādiem rakstiem komentārus, lai žurnālisti par šo tēmu raksta atkal un atkal.

Lolita

Skaudri smieklī caur asarām

Vakarvakara saruna ar Krievijas Latviešu kongresa priekšsēdētāju, PBLA valdes locekli Laumu Vlasovu par Krievijas latviešiem bija dusmu, apbrīna un smieklu caurausta.

Krievijā ir ap 10 – 15 tūkstošiem latviešu izcelsmes cilvēku, bet to, kas rosīgi darbojas latviešu organizācijās, ap 5000. Krievijas latviešiem, tāpat kā Rietumu trimdniekiem, Latvijā visus šos gadus ir bijusi teiksmaina Paradīze, uz kuru tiekies, par kuru vecāki daudz ir stāstījuši, bet kuru viņi savām acīm nav redzējuši.

Atjaunojot Latvijas neatkarību, daudzi gribēja atgriezties savā tēvu zemē, palīdzēt ar savu intelektu un profesionalitāti – Krievijā ir daudz augstas raudzes intelligences. Taču, kad viņi te atbrauc, ilūzijas sabrūk. Latvijas valsts ar savu rīcību rāda, ka te viņi nevienam nav vajadzīgi. To pierāda arī jaunais dubultpilsonības likums, kur Krievijas latvieši nav pat pieminēti –

Latvija viņus atkal ir sodījusi par to, ka viņi grib būt latvieši. 20 gadu laikā neviens Latvijas valstsvīrs nav izdarījis to, ko solījis Krievijas latviešu labā.

Taču Krievijā latviešus ļoti godā. Kad 2009. gadā Krievijas latvieši sabrauca kopā Baškīrijā, lai satiktos un izdziedātu savus Dziesmu svētkus un svinētu Jāņus, Baškīrijas televīzija to rādīja divas dienas. Bet latvieši ir tikai 0,2% no Krievijas iedzīvotājiem! Pirmo reizi visi Krievijas latvieši bija kopā! Bet Latvijas presē par to nebija nevienas ziņas.

Par spīti visam, Sibīrijas latvieši turas kopā. Viņi ir vilušies savā Paradīzē Latvijā un vairs necer atgriezties. Viņi uztur latvietību priekš sevis.

Bet saruna ar Laumu Vlasovu nebūt nebija tikai drūma. Bija pasaules televīziju smieklu šovu cienīgi stāsti par viņas ceļojumu ogļu vagonā uz Intu, par spoku pilsētu Magadānu mūžīgajā sasalumā, par vecu latviešu māmiņu Vorkutā, kura ne-

JUBILĀRI

Dzīvo ar pilnu krūti

Šodien ir Jēkabi, tāpēc suminājām rēzeknieti Jēkabu Stari.

Viņam ir liela 3x3 saietu pieredze. Jēkabs ātrumā nevar pateikt, kura reize ir šovasar. „Iepriekšējā bija sliktas brokastis, bet šajā ir sliktas „kojas”. 2. kopmītnēs man kaimiņos ir „krimināla” gulta, kam matracis turas uz divām listēm,” Jēkabs saka, kā ir.

Jēkabs Kandavā laiku netērē velti, viņš ir aizņemts no rīta līdz vakaram. „Es aizgāju uz skatuves kustību – ar vienu reizi pietika, tas nebija priekš manis, bet bija labi izlocīties. Pēcpusdienā es eju uz teātri, un pievakarē ir divi varianti – vai nu draugi mani velk uz sportu, vai arī es spēleju galda spēles. Viena man ļoti patīk, tā patīk arī mani draugiem. Vēl viena ievirze, uz kuru es eju, ir danči,” stāsta puišis.

Jēkabs dzīvo Rēzeknē, mācīsies 6. klasē, un viņa moto ir – dzīvot! Izbaudīt to, ko var, nelaist garām izdevības.

Suminājām arī Tomasu Jēkabu Dzelzkalēju.

Agrita

var atbraukt uz Latviju, jo viņas mirušā dēla zārks plūdu dēļ katru gadu uzpeld, un, ja viņa aizbrauks prom, tad kas gan pieskatīs viņas dēlu...

Tie visi ir līdz kaulam patiesi stāsti. Smieklī caur asarām. Var jau teikt – labi, ka pie mums tā nav! Vai nu smeijies, vai nošaujies, citādi sajuksi prātā. Cerams, ka pie mums tā vēl nav! Un nekad nebūs.

Bet latvieši Krievijā arī ir latvieši. Mūsējie. Un savējos nepamet.

Ieva

PAZIŅOJUMI

• **Informē 3x3 nometnes televīzija**

Tiem, kas gribēs iegūt savā īpašumā diskus ar Kandavas 3x3 televīzijas raidījumiem, lūgums līdz piektdienas rītam piešķirties pie Infocentra pieliktā pieteikuma lapā, lai televīzijas meitenes var sagatavot nepieciešamo disku skaitu. Diska cena 7 Ls. Tie būs gatavi jau svētdien.

• **1/2x1/2 dosies uz pilsētas rotaļu laukumu**

Piektdien 1/2x1/2 laiku pavadīs ārpus nometnes – Kandavas pilsētas promenādes laukumā. Plkst. 10.15 būs autobuss, ar kuru bērņus turp aizvedīs. Vecāki var braukt arī ar savām mašīnām.

• **Dainu dzīvības spēks**

Sestdien Dziedniecības ievirzē tikšanās ar grāmatas „Dainu dzīvības spēks” autori Ilzi Liepiņu. Būs arī iespējams nopirkt grāmatu, kurā sakopotas viedas un enerģētiskas dainas, kuras nes mūsu baltu senču un viņu pēcteču gudrību, skaidrību un dzīvības spēku.

• **Ziņas par Nabadziņa radniekiem**

Tā kundze, kas vēlējas atrast kādus Kārļa Nabadziņa radniekus, var zvanīt Rūtai Priedītei 63126152 vai satikt viņu Kandavā, Rūmenes ielā 45.

• **Informācijas centrā var iegādāties**

- ▶ Ulža Siliņa grāmatu „Ko nu, Andriev, dzērājam dzērāja valodā” – Ls 3
- ▶ Elzas Ņezberes Kopotos rakstus (3 sējumi) – Ls 27 (3. daļa dabūjama atsevišķi – Ls 9)
- ▶ Dzintras Gekas grāmatas „Sibīrijas bērni” I un II daļu – Ls 35; 1. sējumu angļu valodā – Ls 20
- ▶ Dzintras Gekas videofilmas – Ls 6
- ▶ Ilmāra Knaģa grāmatu „Tāds laiks bija” angļu un krievu valodā – Ls 5
- ▶ Žaņa Skudras grāmatu „No saviem vārdiem neatsakos”
- ▶ „Mikrofona ierakstu” mūzikas diskus dažādām gaumēm (lētāk nekā veikalos)

• **Nakts basketbolam jāpierakstās pie Infocentra**

Nakts basketbolam saieta dalībniekiem pašiem jāveido komandas. Jāpierakstās sarakstā pie Infocentra.

IEVIRZES

Jāgrauži!

Tautas dziedniecības ievirzē ir dažādi lektori. Vakar par uzturu stāstīja bioloģe, bioķīmiķe Rūta Bērziņa Bērziņa.

Klausoties viņā, var aizmirst par visu pārējo uz pasaules. Var arī sākt domāt par visu pārējo, kas ap mums.

Piemēram, viņa lika saskaitīt, cik cilvēkam ir zobu, kas domāti košļāšanai. Četri priekšzobi augšā, četri apakšā – astoņi. 32 zobi ir 100%, 8 ir 25 % – tik daudz mums kopējā uzturā ir vajadzīga košļājama barība: burkāni, āboli, zaļi kartupeļi u. c. Tāpēc borščs, kurā saknes ir kraukšķīgas, ir veselīgāks par boršču, kurā dārzeņi ir miksti. No mikstiem saņemam kalorijas, nevis vērtību.

„Ja negrauzīsim un zobus nelietosim, mums atdalīsies par maz un nekvalitatīvas siekalas, bojāsies zobi, barība netiks pienācīgi sagremota mutes dobumā, lai tālāk kuņģis ar to tiktu galā. Sāksies gremošanas trakta problēmas,” stāstīja Rūta.

Mēs skaitījām arī zobus, kurus daba paredzējusi gaļas ēšanai (dzerokļus), un secinājām, ka gaļu ēdam pārāk daudz.

Reta izdevība – pavirpot

Griež, rullē, mica, glauda, plūkā un dursta. Uzmini nu, kas tas ir!

Tādas ir darbības ievirzē pie keramiķes Velgas Melnes. Nedēļā arodu neapgūsi, bet priekšstatu par keramiku var gūt. Velga iepazīstina ar atbalsta formām, ģipša formām, izrullētu māla plastu, ko var panākt četrkantīgu un apaļu, dalībnieki arī mazliet pavirpo ar virpu. Ne katrs keramikas skolotājs ļauj iesācējiem sēsties pie virpas.

Nodarbības top dažādi priekšmeti. Šķiet, dalībnieki paši izbrīnīti par to, ko viņi spēj. Velga novērojusi, ka „daži ir ar priekšzināšanām, daži pirmo reizi, bet visi ir motivēti darbam”. Keramiķe ir Ungures māksla skolas skolotāja, kā arī saimnieko keramikas darbnīcā Durbes pilī.

Agrita

APVĀRSNIS

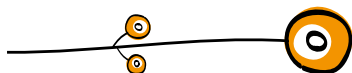
Raksta Liverpool, bet izrunā Manchester!

Anita Liepiņa

Tā vecos laikos latvieši zoboņās par angļu valodas dīvainībām. Tad ķērās pie darba un paši izgudroja, kā latviski vajadzētu rakstīt citu tautu īpašvārdus. Nelaime tā, ka citās valodās ir skaņas kā angļu *th*, kas latviski nav atdarināmas, ja to mēģina darīt, pazūd rakstība un izrunai nav pakalpot. Izkrīt tā kā starp diviem krēsliem. Vēsturnieks Arnolds Spekke (1956. g.) rakstīja *Gordon's Child's*, tā paturot vārda oriģinālo rakstību un radot iespēju vārdu locīt latviešu valodā. Diemžēl Latvijas pasē cilvēkiem vārdu ieraksta pēc mistiskajām latviešu „pareizrakstības normām”. Tas pats notiek, latviskojot vietvārdus. Risinājums būtu atļaut rakstos lietot visas 26 latīņu alfabeta burtu zīmes, ieskaitot Q, W, X, Y. Rakstība ir noturīgāks ziņu uzglabāšanas paveids nekā runāšana. Būtu laiks atšķirt mutvārdu kultūru no rakstītā vārda kultūras. Tā varētu vieglāk sazināties ar pārējo pasauli, un latviešu valodai nekas jauns nenotiktu.

Anita Liepiņa bija otrdienas vakara viesis un runāja par to, kā mēs latviskojam personvārdus un vietvārdus. Anita bijusi franču un itāliešu valodas skolotāja Kanādas vidusskolā, tulko un darbojas žurnāla „Jaunā Gaita” redakcijā.

Par ko ļaudis domā, par to arī dzied

Alberta Rokpeļņa vadītā ievirze „Latvijas 30. gadi – dzīves stils” pirmajā diena bija pulcējusi 14 cilvēkus, un Alberts plāno paspēt sarāžot priekšnesumu Brīvajam mikrofonam.

Šāda ievirze 3x3 saietā ir pirmoreiz, bet Albertam ļoti gribējies vadīt ievirzi, un viņš pats Kandavas saieta vadītājiem piedāvājis savu tēmu. „Man patīk un interesē latviešu vieglā mūzika un šlāgeri,” saka Alberts. Viņš par šo tēmu rakstīja maģistra darbu, beidzot Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti. Darba nosaukums – „20. gadsimta 30. gadu populārākās mūzikas dziesmu tekstu sociāli politiskais konteksts: Alfrēds Vinters un brāļi Laivinieki”. Alberta darbs tika novērtēts ar 9 ballēm, un fakultātē uzskata, ka viņš ir pirmais Latvijā, kas uz vēsturi skatās, analizējot dziesmu tekstus. Alberts ir pārliecināts par to, ka tie ir laikmeta liecinieki un parāda konkrētā brīža tendences un aktualitātes: par ko cilvēki tobrīd domā, par to arī dzied. Ja, piemēram, sabiedrības ake un aktualitāte ir dzeršana, tad dziesmu tekstos to noteikti jūt. Redzēsim, ko pēc 90 gadiem izpētīs 3x3 saieta dalībnieki, analizējot 2012.gada dziesmas... U

Lolita

Orientēšanās Kandavas centrā

Otrdienas vakarā saieta dalībnieki devās uz Kandavas autobusa pieturu, jo tieši tur bija Nakts orientēšanās starts.

Katrs dalībnieks saņēma orientēšanās karti ar tajā atzīmētiem kontrolpunktiem Kandavas centrā. Trasē devās 11 vīrieši, no tiem visus kontrolpunktus atrada astoņi. No 20 sievietēm rezultātu ieskaitīja piecpadsmit. Sacensību organizators Uldis Vēciņš stāsta, ka parasti orientieristu vidū ir vairāk vīriešu nekā sieviešu, bet šoreiz izrādījās citādi. Kontrolpunktos atradās tiesneši: Silva Liepa, Biruta Eliza Kirmuška, Laura Kuške, Aija Pūsepa, Āris Pūseps, Rūdolfs Valdovskis, Reinis Skuruls un Ako Kārlis Cekulis.

Lai gan dalībniekiem bija piekodināts līdzī paņemt kabatas lukturišus, tie bija ne visiem. Lai gan pilsētas centra apgaismojums bija ieslēgts, sacensību organizators Uldis saka: „Var tikai apbrīnot tos sacensību dalībniekus, kas nebija vietējie un tomēr spēja atrast visus kontrolpunktus arī bez kabatas lukturišiem.” Vīriešiem pirmais trijnieks: Nauris Kofmanis, Dāvis Freimanis un Rūdolfs Sipiņieks, sievietēm pirmais trijnieks: Elsa Tīrs, Elizabete Betija Baltgalve un Ilze Mežale.

Orientēšanās deva arī savas mācības. Beidzot sacensības, izrādījās, ka finišā nav ieradusies viena sacensību dalībniece. Kur viņa palikusi – neviens nezina. Galu galā izrādījās, ka meitene devusies prom no trases, tikai nevienam to nav pateikusi. Uldis saka: „Nākamajam sacensību organizatoram noteikti pieteikšanās anketā jāietver arī dalībnieka vai viņa piederīgo tālruņa numurs. Otrs ieteikums: visās sporta sacensībās klāt jābūt arī mediķim, jo kāda meitene savainoja kāju, un mediķa padoms būtu lieti noderējis.” U

Lolita

NAKTS DZĪVE

Nīcēju dziesmu karš

Divaini bija vakar nikšanas telpā neredzēt Vivitu ar viņas akordeonu. Izrādās, Vivita devusies orientēties pilsētā un pie nīcējiem tā arī neatgriezās, un, kā ritā noskaidrojās, tonakt bija tapusi par kritušu sievieti, jo tumsā bija pamatīgi pakļupusi. Bet tie, kas nakts orientēšanās bija pieturējušies pie drošākā punkta –kopmītņu 1.korpusa, droši un bez zilumiem nika līdz pat ceturtajai rīta stundai. Par nikšanas dzīvīgumu gādāja Nakts meita Lija. Viņai piebiedrojās izcila dziedātāja Imanta Nīgale un Ingus Krūmiņš, un nikšana pārvērtās par dziesmotu kaujas lauku. Garais galds tika sadalīts divās pusēs (otrās puses protests, kāpēc viņi jau uzreiz ir otrie, netika ņemts vērā), un vajadzēja pamišus dziedāt pa skaitlim uz priekšu. Līdz skaitlim deviņi problēmu nebija, bet pie dziesmas par desmit pirkstiņiem Kirmušku Laila tik aktīvi, kā jau leļļu aktrise, izrādīja savus pirkstiņus, ka viena glāze kafējnīcai jānoraksta zaudējumos. Otrajai galda pusei pie skaitļa vienpadsmit nācās paskaidrot, ka Čikāgas pieciņš “ir septiņi no rīta Rīgas ielās” var dziedāt arī kā “ir vienpadsmit...”, ņemot vērā laika joslu starpību. Tālāk jau stingrā Nakts meita ļāva dziedāt vienalga par kādiem skaitļiem. Uzvarēja, protams, trīsreiztris nīcēju draudzība. Tālāk tika izdziedāta gan riņķa dziesma ar vienu piedziedājumu “augsti kājas cilājot(i)”, gan sēžot izdancota dziesma par baltu kāju apaušanu, gan dziesmiņa par to, kā sesks nesa ūdentīnu – divbalsīgi un vairākos variantos. U

Rasma

Zagli dejo otrādi

Otrdienas vakara dančos gāja kā nekad. Spēlēja grupa „Trejdeviņi”. Liels bija dejojāšu pārsteigums, kad izrādījās –zaglis jādejo otrādi: nevis puiši ķer meitenes, bet meitenes ķer puišus. Izskatījās, ka sākotnēji ar notiekošo nebija apmierināta neviena puse. Vispirms jau juka, uz kuru pusi kurim jāvirzās. Puiši nebija apmierināti ar to, ka viņi nevar ietekmēt spēles gaitu, savukārt meitenēm nepatika, ka nu viņām jācensās palikt spēlē, nevis jāgaida, kad viņas kāds noķers. Zaglis neizbēgami tuvojās finišam. Pēdējā trijniekā palika Amanda Celmiņa, Aija Pūsepa un Viesturs Kirmuška. Tā kā pēdējais Viestura ķeriens meitenēm izdevās karaliski vienlaikus, bija skaidrs, ka šoreiz uzvar draudzība. U

Lolita

3X3 BĒRNIEM

Izkalt laimi

„Grēks nebraukt uz 3x3, ja uzaicina un trīsreiz dienā dod ēst. Ja vēl alus būtu par brīvu, būtu pavisam labi,” joko Andris Grebis, kas kopā ar Uldi Melbergu bērniem māca rotkalšanu. „Man darbs un vaļasprieks ir kopā. Un, ja var darīt to, kas patīk, par to vēl saņemot naudu, tad visu mūžu var nestrādāt,” bārdā smej Andris. Viņš rotas kaļ jau 40 gadus. Liepājā ir amatnieku nams, un viņš tur ir viens no daudzajiem meistariem.

„Šobrīd nav svarīgi bērniem kaut ko iemācīt. Bet viņi redz, kā viss notiek, un beigās viņiem paliek kāda pašu darināta piemiņas lieta – gredzens, aproce vai piekariņš.

Kas ir laime? Tad, kad es daru to, ko varu, protu un gribu. Cilvēks sevi piepilda ar to, ko prot. Tas ir jebkurā jomā. Ja es varu palīdzēt uztaisīt kaut ko tādu, par ko otrs cilvēks ir laimīgs, tad arī es esmu laimīgs. Un tā laime tiek nodota aizvien tālāk.”

Ieva

Spēļu prieks

Rosīga vieta ir foajē, kurā spēlē novusu un galda spēles.

Iet spēlēt puikas, meitenes, arī pieaugušie, visvairāk – pievakarē. Spēlētājiem pa vidu rosās arī treneris Guntis Andriks. Viņš stāsta, ka pieprasījums pēc sportiskām aktivitātēm ir liels. Pirmajā dienā pie spēļu galdiem pat bijusi rinda.

Guntim novuss ir nozīmīga dzīves daļa. Viņš ir spēlētājs, tiesnesis, treneris Kandavas komandai, kas Latvijas novusa čempionātos spēlē pirmajā līgā. Tā ka uz viņa ieteikumiem šajā sporta veidā var droši paļauties.

Agrita

Taisām multenes

Animācijas ievirzi vada salaspilieši Dace Liepa un Jānis Sausnītis.

Dace – diplomēta multiplikatore, Jānis – multeņu skaņu operators, bet nu jau viņa darba laukā ir arī viss pārējais, kas saistīts ar filmu veidošanu.

– Multenes stāstu izdomājam visi kopā. Kandavas 3x3 simbols ir laimes pakavs, tāpēc prātojām, kam ir pakavi. Sniegbaltītei un traktoram pakavu nav, zirgam ir. Cik dziesmu par zirgiem mēs zinām? Trīs. Kurās ir tādi personāži, ko gribam zīmēt? Izrādās, ka visās ir runa par bērniem kumeliņiem un meitenēm. Nupat vienu no tām iedziedājām – Rikšiem bērīti es palaidu. – stāsta Dace un Jānis. – Mūsu filmu veidošanā parasti iesaistās arī citas ievirzes, gadu gaitā ir bijusi gan lellišu veidošana, gan filcēšana. Mums ir lielas aizdomas, ka šoreiz būs leļļu teātris.

– Visinteresantākais multeņu veidošanā ir kadru kustināšana, veidot kustības, piemēram, zirgiem un taureņiem. – tā Jete Rastiņa no Norvēģijas. Bet ķegumniece Zane Linda Kuške ir animācijas ievirzes veterāne. No saviem 11 gadiem sešus viņa ir pavadījusi, 3x3 veidojot multenes. Ja vēl sarēķina, ka katru gadu Latvijā notiek divas 3x3, tad rādās, ka Zanes pieredze ir milzīga. Viņa caur izgaismotu apli pārzīmē dažādas figūras. – Es zīmēju gandrīz vienādas bildes, lai parādītu, kā veidojas kustība. Pat nezinu, cik bilžu vajag vienai kustībai. Bet lielu pacietību gan te vajag!

Ieva

Izpeldēt laimi

„Vēderu spiež uz augšu! Taisnām kājiņām! Vēl divreiz nopeldēs! Galviņu atpakaļ! Aiziet! Aiziet! Aiziet!” tas ir ēdoliniēks Uldis Zemzars, kas bērniem māca peldēšanu. Tagad viņš ir pensijā un māca peldēt Kuldīgas bērņus, bet savulaik Uldis Zemzars bija Latvijas un Padomju Savienības izlases treneris!

Viņa audzēkne Elza Treimane no Rīgas teic, ka peldēt mācējusi jau pirms nodarbības, tomēr te vēl uzzinājusi, kā peldot celt uz augšu ķermeni. Elza saka, ka ir laimīga, ja dara to, kas patīk. Un peldēt viņai patīk, tāpēc viņa ir laimīga.

Arī Janus Gustman no Beirutas Libānā jau prot peldēt, bet te ir labi papildināt zināšanas. Kad viņš ir laimīgs? „Kad karstā dienā dabū apēst saldējumu.” 3x3 viņam patīk. Te viņš ir ļoti laimīgs.

Ieva

Var pat no slotas kāta

Andris Millers māca puikām gatavot koka rotaļlietas.

„Es esmu tikai „melnais”, kas padod un zāgē, bet konstruktori ir viņi. Vai šādu var iemācīt?” Andris rāda zēna uztaisītu spēkratu, kas dzīvē gan brauktu, gan lidotu. Par tā karkasu izmantots sprungulītis.

Ievirzes vadītājs ierāda, ka rotaļlietu „būvmateriāli” ne tikai nemaksā lielu naudu, bet pat ir pieejami par velti: „Nokaltuši zari mētājas visās malās, nazītis, ar ko padarboties, mājās ir katram, zāģītis arī. Parasti visgrūtāk ir darbu uzsākt, bet, kad uzsāk, tad veicas viegli un ātri.”

Andrim koka rotaļlietu gatavošana kādreiz bijis mazs bizness, bet tagad ir hobijs. Viņš tās izgatavo un kolekcionē. Lietpratējs savulaik izmācījies par keramiķi, bet pārtapis par kokamatnieku un tikpat neplānoti – arī par skolotāju. „Ar šādiem puikām strādāt ir visinteresantāk. Viņi katru dienu izdomā kādas palaidnības, un es ar viņiem jūtos daudz jaunāks,” atzīst Andris.

Agrita

Trešā diena – bērni bildēs

Nu, tēti, būs jau labi, Brīvajā mikrofonā tevi neizsvilps.

Tik lielas somas, bet mamma teica, ka nieka trīsri-
tenim vietas nepietiekot. Kā tas var būt?

Piedzims nākamais, pieliks nākamo vagonu, un
tad čunčīnās pa 3x3 saietu kā bānītis.

Zini, mamma, ar šādiem matiem tu izskatītos
tāda pati, tikai citādāka.

Sienāži diez vai tā brīnītos par vienu puiku, kā
puikas brīnās par vienu sienāzi.

Nes vien mani, nes!
Izaugšu liela, tad nesīšu tevi!

Nu, puīši, kā tur šovakar ar dančiem: iesim jau uz
sākumu vai tikai nobeigumu?

Izkalšu pakavu, pārbraukšu mājās.
Pārbraukšu mājās, nopirkšu zirgu.
Nopirkšu zirgu, braukšu uz Kandavu...

Spēlētis ir jāprot, un rotaļām noder pat tas, kas
mammai un tētim lieks.

Dāmas, lūdzu! Fotogrāfs ir gatavs iemūžināt jūsu
daiļo vaigu.

JOCIŅI

**Laikam pārbauda
vides pieejamību**

Pirmdienas vakarā pirms skanīgā un smaržīgā kandavnieku vakara, redzot pie ieejas skolā vīrus melnos uzvalkos un vienu no viņiem ratiņkrēslā, kāds nometnieks jautā saietā vadītājam Daigai: „Kas tie par ciemiņiem?” Daiga, nezinot Ziedītes pasākuma ieceri detaļās, atbild: „Laikam pārbauda vides pieejamību,” klusībā pie sevis vien padomājot: interesanti, kāpēc viņu ir tik daudz?... bet skanīgo, garšīgo stāstu vakarā atklājas, ka tas ir Matkules ansamblis.

Kurš ir tavs priekšvārds?

- Kā tevi sauc? – kāds jautā Peldēšanas ievirzes vadītājam.
- Treneris Uldis.
- Un kurš ir priekšvārds?

Puiši meklē aukles

Vietējās meitenes piedāvā par simbolisku samaksu paaauklēt mammām mazuļus. Meitenes jaunas, smukas, gatavas strādāt. Kamēr bērnu nav, pie viņām pieejot puiši tuvu precību gadiem un taujājot, vai arī viņus varētu paaauklēt? Nu, teiksim par latu stundā? Un parunāt par latu stundā – vai to varētu? Mātes, sargiet makus! Varbūt puiši prasa naudu aukles pakalpojumiem, ne saldējumam!

Atrasts daudz vērtīgu mantu

Ja tev kaut kas ir vai nav pazudis, drošības labad aizteci uz infocentru un paraugi, kas jauns atrasto mantu lādē. Tur ir dažas cepurītes, dažas jaciņas, ir arī peldbikses, mašīnītes, atslēdziņas un pat suņu ķemme. Cerams, ka tas viss nav pazudis vienam cilvēkam. Ja redzi kādu nesaķemmētu sunīti bez peldbiksēm, jaciņas, cepurītes sēzām pie aizslēgtām durvīm – pasaki viņam, kurp jāiet.

Palasies, kā Siliņš vēzē savu spalvu “KandavĒZE”. 3

Es gribu jautāt pulkveža kundzei, kāpēc Purciems ir titullapā un es beidzamā? Sk. rakstu “Laime ir te – sirdī”. Vai kāds ir prasījis pēc m a n a s personīgās laimes koordinātēm? Nīente! Iesim uz 5. lappusi, kur Ieva intervē Austri Grasi un pūš viņa stabulē – profesors tā un profesors šitā, beigās atklājas, ka Ieva ir Graša sieva. (Redz, kur feinas atskaņas iznāca). Ši bija brīnišķa iespēja sniegt profesora ekspozē, dot balansētu vērtējumu. Kāds man labums, ka Grasis runā 12 mēlēs? Es ar viņu neesmu varējis saprasties nevienā valodā.

...
Ulda Zemzara valstībā peldas ne vien bērni, bet arī prāvs zalktis. Droši varu apgalvot, ka tā nav anakonda, kā daži peldoņi domā.

...
Aivars Vētrājs ādas apstrādes ievirzē ierodas fotogrāfēt Purciemu.
“Es tevi nokniebšu tepat.”

...
Lasu galvenā ēkā uz staba: atvēli laiku, kad mīlēt un būt mīlētam, jo tā patiesi ir debesu dāvana. Hm! Runājot par debesu dāvanām, mans istabas biedrs ir devies uz Rīgu un līdz ar to ir atbrīvojusies guļas vieta uz 24 stundām ar pilnu, mazlietotu veļas komplektu, čībām, bet bez tualetes papīra.

Interesentiem rakstīt pieteikumus uz 3. korpusa 313. istabu. Vīriešu kārtas pieteikumus izskatīs tūlīt pēc nometnes beigām.

...
Pagājušo nakti skribelēta atskaņu/asonanču chronika:

Kas drikst teikt, ka nīkšana
Ir tikai alū sliksana?
Te tiek runāts, dziedāts, ziņģēts
Un pat danci apkārt sprīņģēts.
Te smukas tā kā dālijas
Sēd meičas no Letgālijas:
Ar garmošku un pijolspēl,
Un publika sauc: vēl, vēl, vēl!
Un dzied līdz pienāk vēlins rīts
Par tautumeitu, melnacīt,
Par puišu miesu, ko Viv. kar
Pie liepas vai pie bērza zar',
Un Inga steidzas tūldalīt
Ar pijolspēli pavadīt.
Un tad par gođu Manfredam
Dzied Nedūd, Dievsi, veitolam,
Kas patik viņam nu tik gauž',
Ka rokā naudas zīmi sprauž
Viņš Vivitai ar pateicīb',
Bet Puram atklāj milestīb'.
Rau, pulkstens nāk jau tuvu trim,
Bet Tomašūns vēl negrib rimt.
Pats jelgavnieks, ne Ķelnes prāģer's
Viņš vienu pēc otras ziņģes zāģē.
Ar pantiem septiņdesmit katrā.
Kad piekūst šis, tad zāģē Gaters,
Ištā vārdā Dunsku Lija,
Kā to pastors nokristījis.
Tā tas iet vēl labu laiku,
Līdz beidzot, nolaiduši tvaiku,
Ceļamies un tāpat kājām
Brienam prom uz savām mājām.

U.

Redakcija

Rasma Zvejniece, Lolita Lūse,
Agrita Maniņa, Ieva Freinberga-Grase,
Gundega Kalendra,
fotogrāfs Aivars Vētrājs